

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ТОГТООЛ

Хөтөлбөр батлах тухай

Шуудангийн тухай хуулийн 7.1.2-т заасныг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. “Өрх бүрт шуудан” хөтөлбөрийг хавсралт ёсоор баталсугай.
2. “Өрх бүрт шуудан” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг Үндэсний хөгжил, шинэтгэлийн хороотой хамтран боловсруулж зохих журмын дагуу батлуулан хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулахыг Мэдээлэл, шуудан, харилцаа холбоо, технологийн газрын дарга Ж.Бат-Эрдэнэд даалгасугай.
3. Хөтөлбөрт тусгагдсан зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгийг жил бүрийн эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэл, тухайн жилийн төсвийн төсөлд тусгах, хувийн хөрөнгө оруулалтыг татан оролцуулах, хандивлагч орон, олон улсын банк, санхүүгийн байгууллагын зээл, тусламжийн хөрөнгөөр санхүүжүүлэх арга хэмжээ авч, хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Сангийн сайд С.Баярцогт, Мэдээлэл, шуудан, харилцаа холбоо, технологийн газрын дарга Ж.Бат-Эрдэнэ, Харилцаа холбооны зохицуулах хороо /Б.Болдбаатар/-нд үүрэг болгосугай.

Монгол Улсын Ерөнхий сайд

С.БАТБОЛД

Монгол Улсын сайд,
Засгийн газрын Хэрэг
Эрхлэх газрын дарга

Ч.ХҮРЭЛБААТАР

“ӨРХ БҮРТ ШУУДАН” ХӨТӨЛБӨР

Нэг. Хөтөлбөрийн зорилго

Монгол Улсад шуудангийн үндсэн сүлжээг бий болгох, үндсэн сүлжээний дамжуулах чадварыг сайжруулж, сүлжээгээр дамжих уламжлалт үйлчилгээний нэр төрлийг нэмэгдүүлж мэдээллийн технологид тулгуурласан шинэ нэр төрлийн үйлчилгээ, хэрэглээг нэвтрүүлэх, шуудангийн үйлчилгээг хүртээмжтэй, шуурхай, найдвартай хүргэх боломжийг бий болгоход энэхүү хөтөлбөрийн зорилго оршино.

Хоёр. Хөтөлбөр боловсруулах үндэслэл, шаардлага

Шуудангийн тухай хуулийн 7.1.2-т шуудангийн салбарыг хөгжүүлэх бодлого боловсруулж хэрэгжүүлэхээр заасан бөгөөд Засгийн газрын 2008-2012 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 2.4.25-д “Мэдээлэл холбооны дэд бүтцийг өргөтгөн шинэчилж, мэдээлэл, харилцаа холбоо, шуудангийн үйлчилгээг өргөжүүлж, өрх бүрт хүртээмжтэй болгоно” гэсэн зорилтыг дэвшүүлсэн.

Монгол Улсын шуудангийн салбарын хөгжлийг гадаад орнуудын жишигт хүргэх, шинэ техник, технологи нэвтрүүлэх, үйлчилгээг иргэдэд ойртуулах, хаягийн хүргэлтийг нэмэгдүүлэх, зип кодыг хаягийн системтэй уялдуулах, шуудангийн үндсэн сүлжээг бий болгон оновчтой зохион байгуулах, шуудангийн үндсэн сүлжээгээр дамжуулан төрөөс иргэдэд хүргэх үйлчилгээний найдвартай, шуурхай байдлыг хангах боломжийг бүрдүүлэх зэрэг асуудлыг энэхүү хөтөлбөрийн хүрээнд хэрэгжүүлнэ.

Гурав. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд баримтлах зарчим

3.1. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд дараахь зарчмыг баримтална:

3.1.1. шуудангаар үйлчлэгч байгууллага, төрийн болон нутгийн удирдлагын бүх шатны байгууллага, иргэд, олон нийтийн идэвх, оролцоог сайжруулах;

3.1.2. төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн үр ашигтай хамтын ажиллагаанд тулгуурлах;

3.1.3. мэргэжлийн боловсон хүчний хангамжийг сайжруулан тогтвор суурьшилтай ажиллах нөхцөл боломжийг дээшлүүлэх;

3.1.4. хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж, гүйцэтгэлийн үр дүнг үнэлж дүгнэх хариуцлагын тогтолцоо бий болгох.

Дөрөв. Хөтөлбөрийн зорилт, хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа, хүрэх үр дүн

Хөтөлбөрийн үндсэн зорилгыг биелүүлэхийн тулд дараахь зорилтыг дэвшүүлж байна:

4.1. Нэгдүгээр зорилт: Шуудангийн салбарт шинэ нэр төрлийн үйлчилгээ нэвтрүүлэх, үндсэн сүлжээг бий болгох чиглэлээр эрх зүйн зохицуулалтыг боловсронгуй болгох.

4.2. Хоёрдугаар зорилт: Шуудангийн үндсэн сүлжээг бий болгох, ашиглалт, дамжуулах чадварыг өргөтгөн сайжруулах.

4.3. Гуравдугаар зорилт: Шуудангийн үйлчилгээнд мэдээллийн технологид тулгуурласан шинэ нэр төрлийн үйлчилгээг нэвтрүүлэх.

4.4. Дөрөвдүгээр зорилт: Шуудангийн хаягжуулалтыг зип кодтой уялдуулан сайжруулах, өрх бүрийг шуудангийн хайрцгаар хангах, шуудангийн үйлчилгээний хэрэглээг нэмэгдүүлэх.

4.5. Тавдугаар зорилт: Шуудангийн маркийн үйлдвэрлэл, борлуулалтыг нэмэгдүүлж, филателийн үйлчилгээг өргөжүүлэх

4.6. Зургаадугаар зорилт: Салбарын хүний нөөц, мэргэжилтэй боловсон хүчнийг бэлтгэх, давтан сургах, мэргэшүүлэх.

Хөтөлбөрийн зорилтын хүрээнд дараахь үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ:

4.7. Шуудангийн салбарт шинэ нэр төрлийн үйлчилгээ нэвтрүүлэх, үндсэн сүлжээг бий болгох чиглэлээр эрх зүйн зохицуулалтыг боловсронгуй болгох нэгдүгээр зорилтын хүрээнд дараахь үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ:

4.7.1. шуудангийн салбарт гарч байгаа шинэ техник технологи, олон улсын чиг хандлага, шуудангийн сүлжээний оновчтой, өртөг бага зарцуулах хувилбар бүхий технологийг судалж үйл ажиллагаандаа тусган хэрэгжүүлэх;

4.7.2. Дэлхийн шуудан холбооны болон Ази, Номхон далайн бүсийн шуудан холбооны байгууллагын Үндсэн дүрэмд өөрчлөлт орсон нэмэлт протоколыг зохих журмын дагуу баталгаажуулах, холбогдох хууль тогтоомжийг боловсронгуй болгох;

4.7.3. улс хоорондын шуудангийн илгээмжийн гаалийн бүрдүүлэлтийн журмыг Дэлхийн шуудан холбооны конвенцитай уялдуулан хэрэгжүүлэх;

4.7.4. Дэлхийн шуудан холбооны болон олон улсын санхүүгийн байгууллага, гадаад орнуудаас хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн дэмжлэг авах;

4.7.5. шуудангийн үндсэн сүлжээ эзэмшигчийн бүтэц, зохион байгуулалтыг оновчтой болгох, энэ талаар гадаадын зөвлөх мэргэжилтэн, мэргэжлийн судалгааны багийн зөвлөмж авах;

4.7.6. шуудангийн илгээмжийг ялган боловсруулах, хүргэх, тээвэрлэхэд оролцогч талуудад зориулан Дэлхийн шуудан холбоо болон бусад байгууллагын үйл ажиллагаатай уялдуулан аюулгүй ажиллагааны зөвлөмж гаргах;

4.7.7. бүх нийтийн үйлчилгээг давуу эрхийн бүстэй уялдуулан шинэчлэн тодорхойлох.

4.8. Шуудангийн үндсэн сүлжээг бий болгох, ашиглалт, дамжуулах чадварыг өргөтгөн сайжруулах хоёрдугаар зорилтын хүрээнд дараахь үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ:

4.8.1. шуудангийн үндсэн сүлжээний өнөөгийн байдал, бүтэц, зохион байгуулалтыг судлан боловсронгуй болгож, дамжуулах, нэвтрүүлэх чадавхийг нь тодорхойлох;

4.8.2. шуудангийн үндсэн сүлжээг бий болгох, техник технологийн шинэчлэлт хийх, үндсэн сүлжээний автопаркийг шинэчлэх, агаарын тээврээр хүргэх боломжтой алслагдсан орон нутагт шуудангийн үйлчилгээг онгоцоор хүргэх;

4.8.3. хот хоорондын болон орон нутгийн шуудангийн хүргэлтийг бүсчилсэн тогтолцоонд шилжүүлэн зохион байгуулах хувилбарыг боловсруулан хэрэгжүүлэх, шуудан солилцооны бүсийн төв байгуулах;

4.8.4. сүлжээний явцуу дамжлага, давхардлыг арилган, дамжуулах, нэвтрүүлэх чадавхийг дээшлүүлж, шууданг долоо хоногт аймгийн төвд 2-оос доошгүй, сум, багт 1-ээс доошгүй удаа хүргэх ажлыг зохион байгуулж хэрэгжүүлэх;

4.8.5. сүлжээгээр дамжих ачаа тээвэр, ложистик үйлчилгээний хамрах хүрээг өргөтгөн сайжруулах, ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагчдын сурах бичгийг тээвэрлэн хүргэх.

4.9. Шуудангийн үйлчилгээнд мэдээллийн технологид тулгуурласан шинэ нэр төрлийн үйлчилгээг нэвтрүүлэх гуравдугаар зорилтын хүрээнд дараахь үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ:

4.9.1. хэвлэлийн электрон хүргэлт, электрон худалдаа, үйлчилгээний систем бий болгох;

4.9.2. гибрид шуудангийн үйлчилгээг нэвтрүүлэх;

4.9.3. цахим шуудангийн хайрцгийн үйлчилгээг нэвтрүүлэх;

4.9.4. шуудангийн бүртгэл, тооцоо, үйлчилгээний ажлын байрыг хэвлэх төхөөрөмж, компьютер болон бусад шаардлагатай техник хэрэгслээр хангах;

4.9.5. шуудангийн үйлчилгээний лангууг тодорхой үе шаттайгаар компьютержүүлж, ашиглагдаж байгаа техник, тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх, үндсэн сүлжээнд холбох;

4.9.6. “Бөөний худалдааны сүлжээ”-нд түшиглэн өргөн хэрэглээний барааны цахим худалдааг хөгжүүлэх замаар алслагдсан орон нутгийн иргэдийг өргөн хэрэглээний бараагаар хангах үйлчилгээг нэвтрүүлэх.

4.10. Шуудангийн хаягжуулалтыг зип кодтой уялдуулан сайжруулах, өрх бүрийг шуудангийн хайрцгаар хангах, шуудангийн үйлчилгээний хэрэглээг нь нэмэгдүүлэх дөрөвдүгээр зорилтын хүрээнд дараахь үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ:

4.10.1. өрх бүрийг шуудангийн хайрцгаар хангах төсөл, хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлэх;

4.10.2. шинээр ашиглалтанд орж байгаа нийтийн болон хувийн орон сууцанд шуудангийн хайрцаг байрлуулах;

4.10.3. зип кодоод суурилсан цахим шуудангийн хайрцаг төсөл боловсруулан хэрэгжүүлэх, цахим шуудангийн сан бүрдүүлэх талаар санал боловсруулж зохих журмын дагуу шийдвэрлүүлэх;

4.10.4. томоохон супермаркет, шатахуун түгээх станц, хороодод шуудангийн хайрцаг байрлуулах;

4.10.5. зип кодтой уялдуулан албан байгууллага, аж ахуйн нэгж, айл өрхийн хашаа, байшингийн нэр, дугаарыг нэг загварын хаягтай болгох, хотын гудамж, талбайг хаягжуулах ажлыг аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газартай хамтран зохион байгуулах.

4.11. Шуудангийн маркийн үйлдвэрлэл, борлуулалтыг нэмэгдүүлж, филателийн үйлчилгээг өргөжүүлэх тавдугаар зорилтын хүрээнд дараахь үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ:

4.11.1. маркийн сэдэв сонголт, борлуулалтын үйлчилгээг дэлхийн жишигт хүргэх талаар олон улсын туршлагаас судалж, нэвтрүүлэх;

4.11.2. улсын фондын маркийн нөхөн хангалтыг сайжруулах;

4.11.3. шуудангийн жижиг хэрэглэгдэхүүний /дугтуй, богц, хайрцаг, ил захидал/ үйлдвэрийг байгуулах асуудлыг судалж шийдвэрлэх;

4.11.4. тарифын маркийн хэрэглээ, нөөцийг судалж, шуудангаар үйлчлэгч байгууллагын маркийн хэрэглээг нэмэгдүүлэх;

4.11.5. цахим маркийн хэрэглээг бий болгож, маркийг интернетээр борлуулахад дэмжлэг үзүүлэх.

4.12. Салбарын хүний нөөц, мэргэжилтэй боловсон хүчнийг бэлтгэх, давтан сургах, мэргэшүүлэх зургаадугаар зорилтын хүрээнд дараахь үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ:

4.12.1. шуудангийн мэргэжлийн боловсон хүчний хэрэгцээ хангалтад дүн шинжилгээ хийж, шуудангийн ажил мэргэжлийг давхар болон дангаар эзэмших боломжоор нь ангилан сургаж бэлтгэх чиглэлээр сургалтын хөтөлбөрийг шинэчлэн боловсруулах;

4.12.2. мэргэжилтэй боловсон хүчнийг гадаад, дотоодын их дээд, тусгай мэргэжлийн сургуульд бэлтгэх;

4.12.3. шуудангийн салбарын мэргэжлийн боловсон хүчнийг давтан сургах, мэргэшлийг дээшлүүлэх ажлыг тогтмол зохион байгуулах.

Тав. Хөтөлбөрийн удирдлага, зохион байгуулалт, санхүүжилт, хэрэгжүүлэх хугацаа

5.1. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх ажлыг удирдан зохион байгуулах, түншлэлийг өргөжүүлэх, оролцогч байгууллагын үйл ажиллагааг уялдуулан зохицуулах, хяналт тавих, хэрэгжилтийн явцыг жил бүр Засгийн газарт тайлагнах асуудлыг Мэдээлэл, шуудан, харилцаа холбоо, технологийн газар хариуцна.

5.2. Үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд олон улсын хандивлагч байгууллага, гадаад орон болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэдийн дэмжлэгийг авч ажиллана.

5.3. Хөтөлбөрийг дараахь эх үүсвэрээс санхүүжүүлнэ:

5.3.1. хувийн хөрөнгө оруулалт;

5.3.2. төсвийн хөрөнгө;

5.3.3. гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалт, зээл тусламж;

5.3.4. бүх нийтийн үүргийн сангийн хөрөнгө;

5.3.5. бусад эх үүсвэр.

5.4. Хөтөлбөрийг 2010-2020 оны хугацаанд хэрэгжүүлнэ.

5.5. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн талаархи мэдээллийг нэгтгэн явц, үр дүнд хяналт тавих, дүн шинжилгээ хийн үнэлгээ өгч олон нийтэд мэдээлэх, сурталчлах чиг үүргийг шуудан, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага гүйцэтгэнэ.

- о О о -

“ӨРХ БҮРТ ШУУДАН” ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Хөтөлбөрийн зорилт	Үйл ажиллагааны хүрээ	Хугацаа	Шаардагдах хөрөнгийн хэмжээ /сая.төг /	Хариуцах байгууллага
1	Шуудангийн салбарт шинэ нэр төрлийн үйлчилгээ нэвтрүүлэх, үндсэн сүлжээг бий болгох чиглэлээр эрх зүйн зохицуулалтыг боловсронгуй болгох	1.1. Шуудангийн салбарт гарч байгаа шинэ техник технологи, олон улсын чиг хандлага, шуудангийн сүлжээний оновчтой, өртөг бага зарцуулах хувилбар бүхий технологийг судалж үйл ажиллагаандаа тусган хэрэгжүүлэх	2011 он	-	МШХХТГ
		1.2. Дэлхийн шуудан холбооны болон Ази, Номхон далайн бүсийн шуудан холбооны байгууллагын Үндсэн дүрэмд өөрчлөлт орсон нэмэлт протоколыг зохих журмын дагуу баталгаажуулах, холбогдох хууль тогтоомжийг боловсронгуй болгох	2012 он	2,0	МШХХТГ, ХХЗХ
		1.3. Улс хоорондын шуудангийн илгээмжийн гаалийн бүрдүүлэлтийн журмыг Дэлхийн шуудан холбооны конвенцитай уялдуулан хэрэгжүүлэх	2011-2020 он	-	МШХХТГ, ХХЗХ
		1.4. Дэлхийн шуудан холбооны болон олон улсын санхүүгийн байгууллага,	Тухай бүр	10,000,0	МШХХТГ

		гадаад орнуудаас хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн дэмжлэг авах			
		1.5. Шуудангийн үндсэн сүлжээ эзэмшигчийн бүтэц, зохион байгуулалтыг оновчтой болгох, энэ талаар гадаадын зөвлөх мэргэжилтэн, мэргэжлийн судалгааны багийн зөвлөмж авах	2012 он	5,0	МШХХТГ, ХХЗХ
		1.6. Шуудангийн илгээмжийг ялган боловсруулах, хүргэх, тээвэрлэхэд оролцогч талуудад зориулан Дэлхийн шуудан холбоо болон бусад байгууллагуудын үйл ажиллагаатай уялдуулан аюулгүй ажиллагааны зөвлөмж гаргах	2011 он	1,0	МШХХТГ, ХХЗХ
		1.7. Бүх нийтийн үйлчилгээг давуу эрхийн бүстэй уялдуулан шинэчлэн тодорхойлох	2011 он	-	МШХХТГ, ХХЗХ
2	Шуудангийн үндсэн сүлжээг бий болгох, ашиглалт, дамжуулах чадварыг өргөтгөн сайжруулах	2.1. Шуудангийн үндсэн сүлжээний өнөөгийн байдал, бүтэц, зохион байгуулалтыг судлан боловсронгуй болгож, дамжуулах, нэвтрүүлэх чадавхийг нь тодорхойлох	2011-2012 он	2,0	МШХХТГ, ХХЗХ
		2.2. Шуудангийн үндсэн сүлжээг бий болгох, техник технологийн шинэчлэлт хийх, үндсэн сүлжээний автопаркийг шинэчлэх, агаарын тээврээр хүргэх боломжтой алслагдсан орон нутагт шуудангийн үйлчилгээг онгоцоор хүргэх	2011-2020 он	40,000,0	МШХХТГ, ХХЗХ, ЗТБХБЯ
		2.3. Хот хоорондын болон орон нутгийн	2013	3,0	МШХХТГ,

		шуудангийн хүргэлтийг бүсчилсэн тогтолцоонд шилжүүлэн зохион байгуулах хувилбарыг боловсруулан хэрэгжүүлэх, шуудан солилцооны бүсийн төв байгуулах	оноос		ХХЗХ, ЗТБХБЯ
		2.4. Сүлжээний явцуу дамжлага, давхардлыг арилган, дамжуулах, нэвтрүүлэх чадавхийг дээшлүүлж, шууданг долоо хоногт аймгийн төвд 2-оос доошгүй, сум, багт 1-ээс доошгүй удаа хүргэх ажлыг зохион байгуулж хэрэгжүүлэх	2012 он	5,0	МШХХТГ, ХХЗХ
		2.5. Сүлжээгээр дамжих ачаа тээвэр, ложистик үйлчилгээний хамрах хүрээг өргөтгөн сайжруулах, ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагчдын сурах бичгийг тээвэрлэн хүргэх	2011 оноос	5,0	МШХХТГ, ХХЗХ, БСШУЯ
3	Шуудангийн үйлчилгээнд мэдээллийн технологид тулгуурласан шинэ нэр төрлийн үйлчилгээг нэвтрүүлэх	3.1. Хэвлэлийн электрон хүргэлт, электрон худалдаа, үйлчилгээний систем бий болгох	2012-2015 он	4,0	МШХХТГ, ХХЗХ
		3.2. Гибрид шуудангийн үйлчилгээг нэвтрүүлэх	2011 он	1,0	МШХХТГ, ХХЗХ
		3.3. Цахим шуудангийн хайрцгийн үйлчилгээг нэвтрүүлэх	2011-2020 он	1,000,0	МШХХТГ, ХХЗХ
		3.4. Шуудангийн бүртгэл, тооцоо, үйлчилгээний ажлын байрыг хэвлэх төхөөрөмж, компьютер болон бусад шаардлагатай техник хэрэгслээр хангах	2012-2020 он	50,0	МШХХТГ, ХХЗХ
		3.5. Шуудангийн үйлчилгээний лангууг	2011-2013	1,500,0	МШХХТГ,

		тодорхой үе шаттайгаар компьютержүүлж, ашиглагдаж байгаа техник, тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх үндсэн сүлжээнд холбох	он		ХХЗХ
		3.6. “Бөөний худалдааны сүлжээ”-нд түшиглэн өргөн хэрэглээний барааны цахим худалдааг хөгжүүлэх замаар алслагдсан орон нутгийн иргэдийг өргөн хэрэглээний бараагаар хангах үйлчилгээг нэвтрүүлэх	2011-2020 он	1,000,0	МШХХТГ, ХХЗХ
4	Шуудангийн хаягжуулалтыг зип кодтой уялдуулан сайжруулах, өрх бүрийг шуудангийн хайрцгаар хангах, шуудангийн үйлчилгээний хэрэглээг нь нэмэгдүүлэх	4.1. Өрх бүрийг шуудангийн хайрцгаар хангах төсөл, хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлэх	2011 он	-	МШХХТГ, ХХЗХ, ЗТБХБЯ
		4.2. Шинээр ашиглалтанд орж байгаа нийтийн болон хувийн орон сууцанд шуудангийн хайрцаг байрлуулах	2011-2020 он	1,000,0	МШХХТГ, ХХЗХ, НЗДТГ
		4.3. Зип кодоод суурилсан цахим шуудангийн хайрцаг төсөл боловсруулан хэрэгжүүлэх, цахим шуудангийн сан бүрдүүлэх талаар санал боловсруулж зохих журмын дагуу шийдвэрлүүлэх	2011-2020 он	1,000,0	МШХХТГ, ХХЗХ
		4.4. Томоохон супермаркет, шатахуун түгээх станц, хороодод шуудангийн хайрцаг байрлуулах	2011-2020 он	1,000,0	МШХХТГ, ХХЗХ, НЗДТГ
		4.5. Зип кодтой уялдуулан албан байгууллага, аж ахуйн нэгж, айл өрхийн хашаа, байшингийн нэр, дугаарыг нэг загварын хаягтай болгох, хотын гудамж, талбайг хаягжуулах ажлыг аймаг,	2011-2020 он	1,000,0	МШХХТГ, ХХЗХ, НЗДТГ

		нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газартай хамтран зохион байгуулах			
5	Шуудангийн маркийн үйлдвэрлэл, борлуулалтыг нэмэгдүүлж, филателийн үйлчилгээг өргөжүүлэх	5.1. Маркийн сэдэв сонголт, борлуулалтын үйлчилгээг дэлхийн жишигт хүргэх талаар олон улсын туршлагаас судалж, нэвтрүүлэх	2011 он	-	МШХХТГ, ХХЗХ
		5.2. Улсын фондын маркийн нөхөн хангалтыг сайжруулах	2011-2020 он	2,0	МШХХТГ, ХХЗХ
		5.3. Шуудангийн жижиг хэрэглэгдэхүүний /дугтуй, богц, хайрцаг, ил захидал/ үйлдвэрийг байгуулах асуудлыг судалж шийдвэрлэх	2015 он	2,000,0	МШХХТГ, ХХЗХ
		5.4. Тарифын маркийн хэрэглээ, нөөцийг судалж, шуудангаар үйлчлэгч байгууллагын маркийн хэрэглээг нэмэгдүүлэх	2011 он	-	МШХХТГ, ХХЗХ
		5.5. Цахим маркийн хэрэглээг бий болгож, маркийг интернетээр борлуулахад дэмжлэг үзүүлэх	2011 он	1,000,0	МШХХТГ, ХХЗХ
6	Салбарын хүний нөөц, мэргэжилтэй боловсон хүчнийг бэлтгэх, давтан сургах, мэргэшүүлэх.	6.1. Шуудангийн мэргэжлийн боловсон хүчний хэрэгцээ хангалтанд дүн шинжилгээ хийж, шуудангийн ажил мэргэжлийг давхар болон дангаар эзэмших боломжоор нь ангилан сургаж бэлтгэх чиглэлээр сургалтын, хөтөлбөрийг шинэчлэн боловсруулах	2011 он	-	МШХХТГ, ХХЗХ
		6.2. Мэргэжилтэй боловсон хүчнийг гадаад, дотоодын их, дээд, тусгай мэргэжлийн сургуульд бэлтгэх	Тухай бүр	2,0	МШХХТГ, ХХЗХ

		6.3. Шуудангийн салбарын мэргэжлийн боловсон хүчнийг давтан сургах, мэргэшлийг дээшлүүлэх ажлыг тогтмол зохион байгуулах	2013 он	50,0	МШХХТГ, ХХЗХ
	НИЙТ ДҮН			60,682,0	

ТАНИЛЦУУЛГА

“Өрх бүрт шуудан” хөтөлбөрийн талаар

Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 2.4.26 дахь “Мэдээлэл холбооны дэд бүтцийг өргөтгөн шинэчилж, мэдээлэл, шуудан, харилцаа холбооны үйлчилгээг өргөжүүлж, өрх бүрт хүртээмжтэй болгоно” заалтын хүрээнд “Өрх бүрт шуудан” хөтөлбөрийг боловсрууллаа.

Дэлхийн улс орнуудын шууданд шинэ техник, технологийг эрчимтэйгээр нэвтрүүлж, ашиглалт үйлчилгээ, тоо хэмжээ, төрөл зүйлийг нэмэгдүүлснээр түүний хэрэгцээ, шаардлага нь улам бүр өсч, улмаар хүн амын өдөр тутмын шуудангийн хэрэглээг хангах өрсөлдөөн нэмэгдэж байна.

Мэдээллийн технологи асар хурдацтай хөгжиж буй өнөө үед Монгол Улсын шуудангийн салбарын хөгжлийг гадаад орнуудын жишигт хүргэх, тэдэнтэй өрсөлдөхүйц болгох, орчин үеийн хэрэглэгчдийн өндрөөр тавьж буй хэрэгцээ, шаардлагыг бүрэн хангахуйц шинэ үйлчилгээ, соёлыг бий болгох, түүнд мэдээллийн технологийн ололт амжилтуудыг үр ашигтайгаар, түргэн шуурхай нэвтрүүлэх зайлшгүй шаардлага тулгарч байна.

Монгол Улсын хэмжээнд албан ёсны бүртгэлтэй 20-30 мянган албан байгууллага, аж ахуйн нэгж байдаг ба шуудангийн үйлчилгээ нь зөвхөн 10% буюу 2-3 мянгад нь хүрдэг байна.

Харин Улаанбаатар хотын хэмжээнд 274000 айл өрх байдгаас 100000 өрх нь орон сууцанд, 174000 өрх нь гэр хороололд амьдарч байна. Эдгээр өрхүүдийн 15000 нь шуудангийн хайрцаг эзэмшдэг ба шуудангийн хайрцаг эзэмшдэг өрхийн 60% нь шуудангийн хайрцагаараа дамжуулан хэвлэл сонин захиалан уншдаг байна.

Хөтөлбөрийн хүрээнд шуудангийн сүлжээг бүсчлэн зохион байгуулах түүнтэй холбоотой хийгдэх хөрөнгө оруулалт зэргийг 2020 он хүртэл тооцоолон гаргасан болно.

Хөрөнгө оруулалтыг авч үзвэл нийтдээ 60,682,0 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалт шаардлагатай гэсэн урьдчилсан тооцоог хийгээд байна.

Хөтөлбөрийн хүрээнд зөвхөн айл өрхийг шуудангийн хайрцагаар хангахаас гадна шуудангийн салбаруудад автомашин, мотоцикл, алслагдсан орон нутагт шууданг онгоцоор тээвэрлэхээр онгоц худалдан авах, мэдээллийн технологид тулгуурласан үйлчилгээнүүдийг нэвтрүүлэх, бүсийн төвд ялган боловсруулах цэг, салбар байгуулах зэрэг зардлууд дээрх хөрөнгө оруулалтанд багтсан болно.

Энэхүү хөтөлбөрийг шуудангаар үйлчлэгч байгууллагууд өмчийн хэлбэр үл харгалзан хэрэгжүүлэх боломжтой бөгөөд шуудангийн үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрөл бүхий компаниудын дунд тендер зарлан хариуцуулж болох бөгөөд шаардлагатай тохиолдолд тэдгээрийг гадаад, дотоодын хөнгөлттэй зээл, хандивлагч орнуудын тусламж, харилцаа холбооны бүх нийтийн үйлчилгээний үүргийн сангаас санхүүжүүлэх замаар хэрэгжүүлэх боломжтой гэж үзлээ.

Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд ойролцоогоор 60,682 тэрбум төгрөгийн санхүүжилт шаардагдах тооцоо гарч байна:

№	Эх үүсвэр	Санхүүжилт (сая.төг)
1	Хувийн хэвшлийн шуудангийн үйл ажиллагаа эрхлэгчдийн хөрөнгө оруулалт	4,500,0
2	Төсвийн хөрөнгө	46,182,0
3	Гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалт, зээл тусламж	8,000,0
4	Бүх нийтийн үүргийн сангийн хөрөнгө	2,000,0
	Нийт	60,682,0

Хөтөлбөр хэрэгжсэнээр Монгол Улсад шуудангийн биеэ даасан, тогтсон сүлжээтэй болж, шуудангийн сүлжээгээр дамжих солилцоо өсч, үйлчилгээний хамрах хүрээ сайжирч, шуудан хүргэлтийн хугацаа богиносч, давтамж нэмэгдэх, шуудангийн үйлчилгээний хүртээмж дээшлэх, өрх бүрт хүрч үйлчилснээр хэрэглэгчдийн шууданд итгэх итгэл өсч, электрон худалдаа, захиалгат худалдаа, ачаа тээвэр зэрэг хүссэн үйлчилгээгээ хаанаас ч авах боломжийг бий болгоно .

“Өрх бүрт шуудан” хөтөлбөрийг батлах тухай Засгийн газрын тогтоолын төсөлд Засгийн газрын 11 гишүүн санал өгч зарчмын хувьд дэмжсэн бөгөөд Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд уг асуудлыг шуудангийн асуудал эрхэлсэн буюу ерөнхий сайд дангаар шийдэх боломжтой гэж үзжээ.

Харин Сангийн сайд төслийн Алслагдсан орон нутагт нийтийн тээврийн үйлчилгээ төдийлөн хүрдэггүйгээс шуудан, хэвлэл их хэмжээгээр хуримтлагдан бөөгнөрч саатах явдал их тохиолддог. Иймд үндсэн сүлжээний автопаркийг шинэчлэх нь тээврийн байгууллагаас хамааралгүйгээр шууданг сааталгүй хүргэх боломж бүрдэх юм.

Барилга хот байгуулалтын сайдын 2006 оны 05 дугаар сарын 01-ны өдрийн 73 тоот тушаалаар Барилгын зураг төсөл, төлөвлөлтийн “Орон сууцны барилгын зураг төсөл төлөвлөх норм ба дүрэм” БНБД31-01-01-д 2.12 дугаар заалт болгон “Амины болон нийтийн орон сууцны барилгад шуудангийн хайрцаг төлөвлөнө.” гэж заасан болно. Түүнчлэн дэлхийн хөгжингүй орнууд өнөөг хүртэл шуудангийн хайрцагаар бичиг захидал, сонин хэвлэл, илгээмжийг түгээж байна.

Иймд “Өрх бүрт шуудан” хөтөлбөрийг хэлэлцэн уг хөтөлбөрийг батлах тухай Засгийн газрын тогтоолын төслийг дэмжин баталж өгөхийг хүсье.

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗАР
МЭДЭЭЛЭЛ, ШУУДАН, ХАРИЛЦАА ХОЛБОО, ТЕХНОЛОГИЙН ГАЗАР